

KURIKULÁRNÍ REFORMA

RÁMCOVÉ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAMY

&

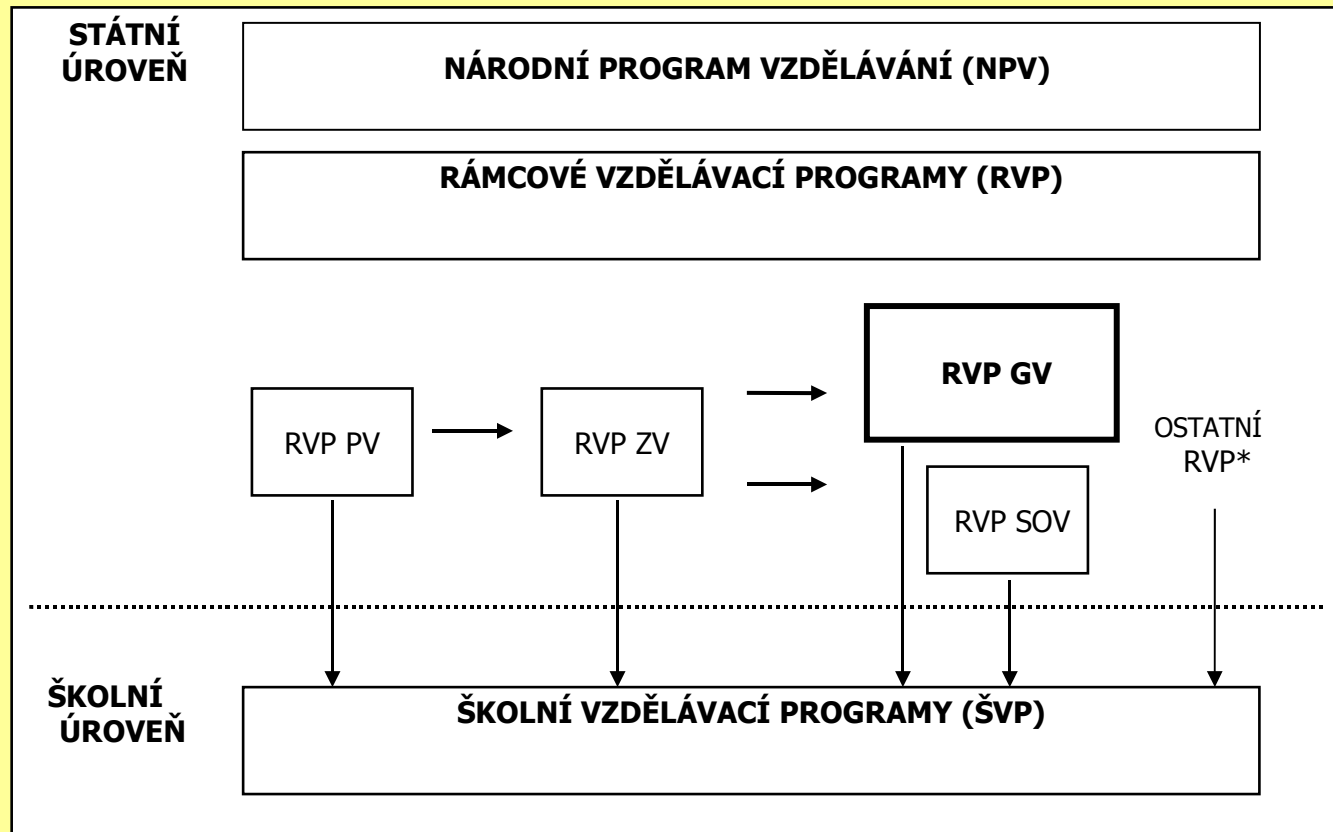
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAMY

VÝCHODISKA („AXIOMY“) REFORMY

- b) **zvýšení vzdělávací autonomie škol** – umožnit školám svobodnější rozhodování, pokud jde především o volbu vzdělávacích cest, metod výuky, struktury vzdělávacího obsahu a do jisté míry i jeho výběru

- d) **akcent na získávání klíčových kompetencí** – tedy na určitý soubor vědomostí, dovedností a postojů podstatných pro osobní rozvoj jedince a jeho aktivní zapojení do společnosti a uplatnění v životě; měly by být osvojovány a rozvíjeny na daném druhu škol a vytvářet základ pro další vzdělávání v rámci **celoživotního učení**

SYSTÉM KURIKULÁRNÍCH DOKUMENTŮ

System curriculum documents

Legenda: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; RVP GV – Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání; RVP SOV – Rámcový vzdělávací program (programy) pro střední odborné vzdělávání.

* Ostatní RVP – rámcové vzdělávací programy, které kromě výše uvedených vymezuje školský zákon – Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro jazykové vzdělávání, případně další.

RVP ZV, RVP GV: důležité principy

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- vymezuje **základní vzdělávací úroveň pro všechny absolventy daného druhu školy**, tzn. škola musí tento rámec ve svém ŠVP **zachovat**, ale může ho **obohacovat** podle vlastních vzdělávacích záměrů, potřeb a zájmů žáků i regionálních podmínek
- nabízí **jednu z možných strukturací vzdělávacího obsahu**, kterou si ovšem škola může při dodržení určitých podmínek různým způsobem modifikovat
- koncepčně RVP GV **navazuje** na RVP ZV, pracuje se **stejnými kategoriemi**, má **stejné pojetí**

RVP ZV, RVP GV:

ZÁKLADNÍ POJMY

- **cíle vzdělávání** – určeny státem, jeden ze stěžejních cílů: utvářet a rozvíjet **klíčové kompetence**
- **klíčové kompetence** – do velké míry určují pojetí **vzdělávacího obsahu**
- **vzdělávací obsah** – RVP určuje jen základní závaznou úroveň pro **všechny absolventy** daného druhu škol
 - vzdělávací oblasti a obory
 - průřezová témata

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní (jen v RVP ZV)**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH: principy

- RVP vymezuje pouze **základní úroveň** vzdělávacího obsahu závaznou pro všechny absolventy daného druhu škol, který škola může dále, uzná-li to za vhodné, rozšiřovat.
- RVP nabízí jen jednu z možných strukturací vzdělávacího obsahu, kterou si škola může při dodržení určitých podmínek různým způsobem modifikovat (např. **propojováním** dílčích témat, tematických celků a okruhů, či celých vzdělávacích oborů nebo i oblastí).

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací oblasti a obory:

Jazyk a jazyková komunikace

obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

obor: Matematika a její aplikace

Člověk a příroda

obory: ZV-Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis;
GV- Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie, Geologie)

Člověk a společnost

obory: ZV-Dějepis, Výchova k občanství;
GV – Občanský a společenskovední základ, Historie

Člověk a svět práce

obor: Člověk a svět práce

Informační a komunikační technologie

obor: Informační a komunikační technologie

Člověk a zdraví

obory: Výchova ke zdraví, Tělesná výchova

Umění a kultura

obory: ZV- Hudební výchova, Výtvarná výchova;
GV – Hudební obor, Výtvarný obor

Člověk a jeho svět

obor: Člověk a jeho svět –jen v ZV

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- tato strukturace vzdělávacího obsahu není závazná, ale dané pojetí zdůrazňuje mezioborové přesahy vzdělávacích oborů a může být **inspirací při propojování** jejich obsahů
- členění na vzdělávací oblasti neznamená, že sdružené vzdělávací obory je nutné na úrovni ŠVP propojovat (či integrovat)
- neznamená však ani jiné pojmenování pro stávající předměty

příklad: VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA

OBORY – RVP ZV

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**

OBORY – RVPGV

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Biologie**
- **Geografie**
- **Geologie**

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

- **nedílná** součást vzdělávacího obsahu s **formativním** a **průřezovým** charakterem
- každé průřezové téma se z obsahového hlediska člení na **tematické okruhy**
- všechna průřezová témata **musí** škola do svého ŠVP zařadit, rozhoduje ovšem o rozsahu jejich zařazení (které tematické okruhy a jejich části, do jaké hloubky) a o formách výuky
- průřezovým tématům lze věnovat samostatné vyučovací předměty nebo lze zařadit jejich obsah do vzdělávacího obsahu jiného oboru, resp. jiných oborů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

RVP ZV

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

RVP GV

- **Výchova k sociálním dovednostem**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (ŠVP)

- v něm škola rozpracuje složky RVP na **úroveň školy**, podle jejích požadavků a podmínek (musí si definovat)
- vzdělávací obsah jednotlivých oborů je v něm rozčleněn do **vyučovacích předmětů**, které se **nemusí** shodovat se vzdělávacími obory
- pro vyučovací předměty se v něm zpracovávají **učební osnovy**
- zpracuje se v něm **ŠUP (školní učební plán)**, který musí splňovat základní parametry RUP z RVP
- musí obsahovat základní způsoby **hodnocení žáka a autoevaluace školy**

RIZIKA REFORMY

- nepřijetí hlavních myšlenek reformy pedagogy na školách
- problémy s vytvářením ŠVP na školách
- problémy spojené se vzděláváním učitelů jak v pregraduální tak postgraduální fázi
- atd.

DALŠÍ INFORMACE

Důležité dokumenty ke kurikulární reformě
Metodická pomoc školám při vytváření ŠVP

<http://www.vuppraha.cz>

METODICKÝ PORTÁL

www.rvp.cz

- **podpora** realizace kurikulární reformy
- **metodicko-praktické materiály** ze všech vzdělávacích oborů, které může učitel využít při výuce
- materiály týkající se **tvorby ŠVP**
- atd.